

Дѣдо Манолъ дочу нѣщо отъ думитѣ на майката, погледна следъ момченцето, въздѣхна дълбоко и се усмихна самъ на себе си. Такива сж повечето хора — никой не знае, какво става въ неговото сърдце. Тѣ си мислятъ, че то е заключено съ деветъ ключа, но единъ день, когато си отиде отъ тоя свѣтъ, ще видятъ и ще разбератъ всичко.

Следъ малко Райко се върна самъ по улицата. Дѣдо Манолъ го позна, усмихна му се и го извика при себе си. Изгледа го внимателно и му рече:

— Ти нали се казвашъ Райко? Изглеждашъ ми на добро момченце. Майка ти и тя е много добра жена. А какво прави баща ти? Поздрави го отъ мене. Много обичамъ беднитѣ и трудолюбиви хора. На тѣхъ Богъ помага, пъкъ и добритѣ човѣци не ги забравятъ. Е, Райко, искашъ ли да станешъ истински човѣкъ? ... Щомъ искашъ, азъ ще ти помогна да станешъ. И когато порастнешъ, не забравяй това, което ще ти кажа: — Не хвърляй паритѣ на вѣтъра, защото тѣ сж най-добриятъ лѣкъ на бедността. Да пестишъ, значи да мислишъ за другитѣ хора, които мжно печелятъ!... Хайде, много здраве на баща ти! Когато умра, запали свѣщъ на гроба ми. Ще те видя и много ще се зарадвамъ!...

Райко бѣше малъкъ и не можа да разбере думитѣ на дѣда Манола. Изгледа го недовѣрчиво, но щомъ срещна благия погледъ на стареца, засрами се и отиде при другаритѣ си да играе.

Отъ тоя день изминаха петъ години. Една пролѣтна утринъ църковната камбана удари за смъртъ. Цѣлиятъ градъ веднага научи за смъртъта на дѣдо Манола. Събраха се съседитѣ му и го погребяха на единъ край въ гробищата.

Райко си спомни думитѣ на стареца, засрами се и, на другия день, отиде и запали свѣщъ върху прѣсния гробъ. Върна се въ къщи и отъ мжка презъ цѣлия день не тури залъкъ хлѣбъ въ устата си. Майка му дойде при него и го запита:

— Синко, защо си се замислилъ? Да не си боленъ?

— Мамо, много ми е мжно за дѣдо Манолъ!

— Богъ да го прости! Голѣма стипца бѣше!...